

MALTA

QORTI TA' L-APPELL KRIMINALI

ONOR. IMHALLEF

MICHAEL MALLIA

Seduta ta' l-4 ta' Dicembru, 2014

Appell Kriminali Numru. 5/2014

Il-Pulizija

[Spettur Melvyn Camilleri]

Vs

Omissis

Illum, 4 ta' Dicembru, 2014,

Il-Qorti,

Rat l-akkuzi dedotti kontra l-appellant, *Omissis*, detentur tal-karta tal-identita Maltija bin-numru *Omissis*, quddiem il-Qorti tal-Magistrati (Malta) bhala Qorti ta' Gudikatura Kriminali talli:

F'Birkirkara f'xi zmien qabel is-sena 2009 :

1. B'ghemil zieni kkorrompa persuna ta' taht l-eta u cioe lil *Omissis* ta' 9 snin liema delitt huwa aggravat ghaliex sar bi hsara ta' persuna li ma ghalqitx l-eta ta' 12-il sena u wkoll ghaliex sar minn axxendent mid-demmi ;
2. Fl-istess data, hin, lok u cirkustanzi b'xi mezz barra minn dak imsemmmi fl-Artikolu 203(1), eccita, ghen jew iffacilita il-korruzzjoni ta' *Omissis* ta' 9 snin ;

Kopja Informali ta' Sentenza

3. Fl-istess data, hin, lok u cirkustanzi wettaq attentat vjolenti ghall-pudur ta' l-istess minuri *Omissis* ta' 9 snin ;

Rat is-sentenza tal-Qorti tal-Magistrati (Malta) bhala Qorti ta' Gudikatura Kriminali, mghotija fit-18 ta' Dicembru, 2013, fejn il-Qorti wara li rat l-Artikoli 203(1)(a) u (c) u 204C(1)(2) tal-Kodici Kriminali l-Qorti sabet lill-imputat hati tal-ewwel(1) imputazzjoni u talli ppartecipa f'attività sesswali ma minuri u tikkundannah erba'(4) snin prigunerija. Stante li t-tieni(2) u t-tielet(3) imputazzjoni nghataw bhala alternattiva ghall-ewwel(1) imputazzjoni li tagħha l-imputat qed jinstab hati l-Qorti tastjeni milli tiehu konjizzjoni ulterjuri ta' dawn l-imputazzjonijiet.

B'applikazzjoni tal-Artikolu 412C tal-Kodici Kriminali l-Qorti tordna l-hrug ta' Ordni ta' Protezzjoni ghall-perijodu ta' tlett(3) snin millum fejn il-persuni protetti huma l-minuri *Omissis* u l-genituri tieghu.

Sabiex tigi protetta l-identita' tal-minuri l-Qorti tordna d-divjet tal-publikazzjoni ta' isem il-minuri u tal-familjari tieghu u ta' isem l-imputat kif ukol dak ta' *Omissis* fi kwalunkwe mezz ta' komunikazzjoni.

Il-Qorti wara li rat il-Kap. 518 tal-Ligijiet ta' Malta tordna lir-Registratur tal-Qrati Civili u Tribunali sabiex l-imputat jitnizzel fuq ir-Registru ndikat fl-imsemmi Att u għal dan il-ghan tordna li kopja ta' din is-sentenza tigi komunikata lill-imsemmi Registratur.

Rat ir-rikors tal-appellant *Omissis*, pprezentat fir-registru ta' din il-Qorti fit-30 ta' Dicembru, 2013, fejn talab lil din il-Qorti tirrifforma s-sentenza appellata billi tirrefoka fejn l-Ewwel Qorti sabet lill-imputat hati tal-ewwel imputazzjoni u talli ppartecipa f'attività sesswali ma' minuri u kkundannatu erba' snin prigunerija u tikkonfermaha fejn l-Ewwel Qorti ma hadix konjizzjoni tat-tieni u t-tielet imputazzjonijiet u għaldaqstant ma sabitx htija skond dawn iz-zewg imputazzjonijiet u minflok tilliberaħ minn kull htija u piena u okkorrendo jkun il-kaz, subordinatament tipprovdi ghall-pien aktar mita u idoneja.

Fliet l-atti kollha processwali.

Rat il-fedina penali aggornata tal-appellat esebita mill- prosekuzzjoni fuq ordni tal-Qorti.

Rat illi l-aggravji tal-appellant huma s-segwenti w cioe':-

Illi hija l-fehma umli tal-appellant illi l-Ewwel Qorti ma setghatx ragonevolment issib htija ifl-konfront tal-appellant u dan għar-rigward li ser jigu hawn esposti.

Kopja Informali ta' Sentenza

Illi l-appellant umilment jissottometti illi huwa konsapevoli mill-fatt li, kif dejjem gie ritenut minn din il-Qorti, il-Qorti tal-Appell ma tissostitwix id-diskrezzjoni w l-gudizzju tagħha għal dak tal-Ewwel Qorti meta si tratta f' apprezzament tal-fatti;

Illi madanakollu, huwa wkoll palezi li l-Qorti tal-Appell għandha s-setgħa li tagħmel ezami approfondit tal-istess fatti biex tara jekk il-konkluzjoni li waslet għaliha l-Ewwel Qorti fuq il-fatti li jkunu rrizultawlha setghetx tasal għaliha fuq bazi ta' ligi w ta' ragonevolezza. Fi kliem iehor il-Qorti tal-Appell għandha s-setagh tara jekk il-konkluzjoni li waslet għaliha l-Ewwel Qorti kienetx wahda 'safe and satisfactory' fid-dawl tar-rizultanzi;

Illi ssir referenza ghall-kawza fl-ismijiet 'Pulizija vs Giovanni sive John Micallef' deciza mill-Qorti tal-Appell Kriminali hekk kif diversament preseduta nhar it-18 ta' Marzu, 2010, fejn il-Qorti rriteniet illi jekk: "*din il-Qorti tasal ghall-konkluzzjoni li l-Ewwel Qorti, fuq il-provi li kellha quddiemha, ma setghetx ragjonevolment tasal ghall-konkluzzjoni li waslet għaliha, allura din tkun raguni valida, jekk mhux addirittura mpellenti, sabiex din il-Qorti tiddisturba dik id-diskrezzjoni w konkluzzjoni (ara f'dan is-sens "inter alia" l-Appell Kriminali : "Il-Pulizija vs. Raymond Psaila et." [12.5.94; "ir-Republika ta' Malta vs. George Azzopardi" [14.2.1989]; "il-Pulizija vs. Carmel sive Chalmer Pace" [31.5.1991] ; "il-Pulizija vs. Anthony Zammit" [31.5.1991] u ohrajn."*"

Illi f'dan ir-rigward, tenut kont tac-cirkostanzi kollha tal-kaz, l-appellant jemmen li l-Ewwel Qorti ma setghet qatt sabet htija ghall-akkuzi addebitati lilu b'mod li ragjonevolment jista' jitqies bhala 'a safe and satisfactory conclusion';

Illi jibda biex jingħad, illi l-Onorabbli Qorti tal-Magistrati kellha quddiemha zewg verzjonijiet kunfliggenti ta' kif grāw l-avvenimenti li wasslu għal dan il-kaz.

Illi fil-fatt f'dan il-kaz, il-Qorti tistrieh tista' tghid unikament fuq dak li xehed il-minuri f'dan il-kaz u tiskarta kompletament il-verzjoni tal-fatti li jagħti l-appellant fix-xhieda tieghu;

Illi l-appellant jagħti, sahansitra fl-istqarrija rilaxxata lil Pulizija nhar is-27 ta' Ottubru, 2009 (esebita a fol 17 tal-process), verzjoni tal-fatti li għandha fis-seċċa fejn jghid li 'Darba fis-sajf, Daniela halliet lil **Omissis** u lil oħtu **Omissis** id-dar miegħi sakemm hija marret tixtri. Kienet marret xi mkien il-bogħod li tkun ser iddum. Kont qed nara t-television ma' **Omissis** u nnutajt li **Omissis** kien kwiet. Qomt nittawwal u sibtu fil-kamra t'ommu jilghab b'pupa. Din il-pupa kienet imdahħla fil-qalziet ta' taht. Huwa kelli d-duda mqajjma. Ndunajt li mqajma ghax kienet ipputata minn gol-qalziet. Dak il-hin ghedlu 'raqqadha ja nittien' waqt li missejtu ftit. Huwa bhal staha u tghattra bil-lizar. Jiena ergajt hrīgt u mort inkompli nara t-television m'oħtu;

Kopja Informali ta' Sentenza

Illi l-appellant ghazel li jixhed minn jeddu nhar it-18 ta' Marzu, 2013 (a fol 145) fejn huwa ikkonferma fl-intier tagħha l-istqarrija tieghu u kien konsistenti fuq il-verzjoni ta' kif graw il-fatti mertu ta' dan il-kaz;

Illi l-Psikologa Carmen Sammut, li hija esperta mhux inkarigata mill-Qorti u għaldaqstant meqjusa *ex parte f'dan il-kaz*, tghid fir-relazzjoni tagħha a fol 102, partikolarmen fil-konkluzjoni *'illi forsi qatt ma wieħed jista' jkun cert mijja fil-mija illi l-allegazzjoni ta' abbu sesswali vera seħħet'*. Tghid ukoll pero' l-probabilita' qawwija hija li fil-fatt seħħet;

Illi bir-rispett kollu dovut, gialadarba hawnhekk qegħdin fil-kamp penali, il-prova li trid igġib il-prosekuzzjoni hija superjuri għal dak li probabbli gara;

Illi per ezempju, l-Ispettur Melvyn Camilleri fix-xhieda tieghu traskritta a fol 10 tal-process jghid illi r-rapport kontra l-appellant kien isemmi li l-minuri identifika zewg istanzi meta gara dan il-kaz u mhux wieħed kif issa qed jghid il-minuri fix-xhieda tieghu. Hawnhekk wieħed jistaqsi kif il-minuri l-ewwel identifika zewg kazi li mbghad sar kaz wieħed biss?

Illi kif tghid tajjeb l-ewwel Qorti stess fis-sentenza tagħha il-prosekuzzjoni trid tilhaq grad ta' prova li jikkonvinci lil Qorti lil hinn minn kull dubbju dettagħi mir-raguni illi l-fatti verament grāw. Il-Qorti trid ikollha konvinciment morali qabel issib htija f'imputat li qed jiġi gudikat quddiemha.

Illi l-appellant, li sa mill-investigazzjoni tal-kaz, sal process gudizzjarju, dejjem sostna l-innocenza tieghu, jissottometti illi l-Prosekuzzjoni ma lahqitx dak il-livell ta' prova necessarju sabiex htija fil-kamp penali u għaldaqstant ihoss li l-allegazzjonijiet kontra tieghu ma setghu qatt gew sodisfacentement ippruvati;

Illi d-dubbju, li l-appellant umilment jissottometti m'huiwex semplice ombra ta' dubbju izda sahansitra dubbju ta' certa portata, għandu jimmilita favur tieghu u għaldaqstant għandu jwassal biex huwa jiġi liberat mill-akkuzi kif dedotti kontra tieghu.

Illi mingħajr pregudizzju ghall-aggravju fuq il-meritu, l-appellant jissottometti illi l-piena erogata mill-Ewwel Qorti kienet wahda eccessiva u mhux idoneja.

Illi fl-umli opinjoni tal-appellant, il-piena ta' prigunerija ta' erba' snin habs effettivi, ma tieħux in konsiderazzjoni il-fatt li l-appellant għandu fedina penali kompletament nadifa u li l-allegat fatt, jekk gara, gara darba wahda biss;

Illi l-appellant huwa ragel tal-familja, li dejjem pprova jghati ezempju tajjeb lil famlija u lil ta' madwaru;

Kopja Informali ta' Sentenza

Illi minghajr pregudizzju, anki jekk kieku zbalja, l-appellant m'huwiex 'hardened criminal' li jkollxi xi disposizzjoni jirrepeti l-agir tieghu fil-konfront ta' xi persuna ohra;

Illi huwa ampjament car, illi anki f'kaz ta' htija, l-appellant ma jixraqlux piena ta' erba snin prigunerija effettiva izda għandu jingħata piena aktar mita u idonea;

Ikkunsidrat:

Irrizulta mill-provi illi l-appellant *Omissis* huwa n-nannu matern tal-minuri *Omissis* illi fi zmien ir-reat kellu disa' (9) snin. L-appellant kien jabita fl-istess dar mal-minuri u darba minnhom sejjah lill-istess minuri sabiex imur hdejn fis-sodda fejn qallu sabiex jinza' l-qalziet ta' fuq u l-qalziet ta' taht. Il-minuri għamel hekk u l-appellant allegatment nizel u dahlha f'halqu l-parti privata tal-minuri u ghalkemm il-minuri ipprova jneħħilu rasu l-appellant xorta kompla b'dak illi kien qed jagħmel. Sussegwentement l-appellant staqsa lill-minuri sabiex jagħmel l-istess lilu izda dan ma sarx peress illi dak il-hin irritornat id-dar omm il-minuri. Wara xi zmien il-minuri irrakkonta dak illi kien gara lil ommu illi qalet lil zewgha *Omissis* li fit-tmīntax (18) ta' Ottubru tal-elfejn u disgha (2009) l-istess *Omissis* għamel rapport mal-pulizija li ibnu *Omissis* kien gie abbużat sesswalment minn nannu matern tieghu, cioe l-imputat.

Għalhekk fil-hamsa (5) ta' Frar tal-elfejn u ghaxra (2010) l-appellant tressaq il-Qorti biex iwieġeb ghall-akkuzi kif jidhru fil-bidu ta' dan il-gudikat in konnessjoni ma' korruzzjoni ta' persuna taht l-età.

B'sentenza mogħtija fit-tmīntax (18) ta' Dicembru tal-elfejn u tlettix (2013) il-Qorti tal-Magistrati sabet lill-appellant hati tal-akkuzi migħuba kontra tieghu b'dana illi ttieni u t-tielet akkuzi kienu assorbi fl-ewwel wahda u ikkundannat lill-appellant għal erba' snin prigunerija u harget ukoll protection order għal tlett snin fil-konfront ta' *Omissis*.

L-appellant hassu aggravat minn din is-sentenza u minnha interpona appell peress illi deherlu illi s-sentenza tal-Qorti tal-Magistrati ma kinitx "safe and satisfactory" u dana il-ghaliex kien hemm konfliett serju tal-provi kif ukoll ir-rapport tal-psikologa Carmen Sammut li kienet tifforma parti integrali tal-provi migħuba kontra l-appellant setgħet tikkonkludi biss il-probabilità illi sehh ir-reat, liema grad ta' prova mħuwiex sodisfacenti f'kamp penali.

Ikkunsidrat:

Jibda biex jingħad illi l-ewwel Qorti għamlet studju dettaljat u profond tal-aspett legali u akademiku ta' dan ir-reat liema studju din il-Qorti pjenament tikkondividi u li mieghu ma tista' zzid xejn. Fil-fatt fir-rikors tal-appell tieghu l-appellant ma

Kopja Informali ta' Sentenza

jsemmi xejn dwar l-aspett legali tal-konsiderazzjonijiet tal-ewwel Qorti u illimtia ruhu biss ghal dawk iz-zewg aspetti ta' aggravji illi isseemma' fil-bidu ta' dawn il-konsiderazzjonijiet. Ghalhekk il-Qorti tghaddi minnufih biex tikkonsidra l-ilment tal-konflitt illi l-appellant qed iqajjem fl-ewwel aggravju tieghu.

Ikkunsidrat:

L-appellant donnu iccensura l-ewwel Qorti ghaliex ghazlet illi tikkonsidra l-verzjoni moghtija mill-minuri kontra dik moghtija mill-appellant. Veru illi hawnhekk għandek zewg verzjonijiet illi t-tnejn jistgħu jkunu veri, kwindi l-appellant qiegħed jargumenta illi f'dan il-kaz inħoloq dubbju favur tieghu li ma giex akkordat mill-ewwel Qorti kif kienet obbligata tagħha. Din il-Qorti wara li fliet sew il-provi illi ngabu fil-konfront tal-appellant ma jidħirx illi dana huwa l-kaz. Dana peress illi huwa stabbilit illi mhux kull konflitt fil-provi għandu awtomatikament iwassal għal-liberazzjoni tal-persuna akkuzata. Fil-kawza "Il-Pulizija versus Joseph Thorn" deciza mill-Qorti tal-Appell Kriminali fid-9 ta' Lulju 2003 il-Qorti qalet, "... mhux kull konflitt fil-provi għandu awtomatikament iwassal għal-liberazzjoni tal-persuna akkuzata. Imma l-Qorti, f'kaz ta' konflitt ta' provi, trid trid tevalwa l-provi skont il-kriterji enuncjati fl-artikolu 637 tal-Kap 9, u tasal ghall-konkluzjoni dwar lil min trid temmen u f'hiex se temmenu jew ma temmnu." (ara ukoll "Ir-Repubblika ta' Malta versus Dennis Pandolfino et", 19 ta' Ottubru 2006). Il-Qorti tal-Magistrati għamlet proprju dan l-ezercizzju u waslet ghall-konkluzjoni illi l-verzjoni moghtija minn *Omissis* kienet aktar verosimili minn dik moghtija mill-appellant. Fuq dan l-ewwel Qorti ma tistax tigi censurata u l-konkluzjoni tagħha bl-argumenti migħuba għandhom ikunu konfermati.

Għal dak li jirrigwarda r-relazzjoni tal-psikologa Carmen Sammut (fol 102) fil-paragrafu konkluzjonali tagħha (fol 104) tghid "Jiena nixtieq nikkonkludi billi nghid li avolja forsi qatt ma wieħed jista' jkun cert mijha fil-mija li allegazzjoni ta' abbu sesswali vera seħħet, din l-istorja għandha hafna elementi li jissuggerixxu b'mod qawwi l-probabiltà li seħħet, u allura nenfazzizza l-htiega li tiehu l-attenzjoni li jistħoqilha." Ma hemmx dubbju illi l-ewwel Qorti tat din il-verzjoni kif ukoll ir-relazzjoni ta' Carmen Sammut l-attenzjoni illi jistħoqilha. Però l-appellant deherlu illi l-ewwel Qorti marret oltre peress illi ibbazat konkluzjoni tagħha fuq element ta' probabilità illi issuggeriet l-istess Carmen Sammut, liema grad ta' provi mħuwiex accettabbli fil-kamp penali.

Ikkunsidrat:

Minn ezami akkurat tas-sentenza konkluzjonali l-psikologa Carmen Sammut tghid illi qatt wieħed ma jista' jkun cert mijha fil-mija li l-allegazzjoni ta' abbu sesswali vera seħħet. Fuq dan din il-Qorti taqbel perfettament. Però, c-certezza mhiex mitluba

Kopja Informali ta' Sentenza

fil-kamp penali u qatt hadd ma għandu jiġi pretendi li provi migħuba f'kamp penali għandhom ikunu mijha fil-mija certi. Ic-certezza hija prerogattiva tal-kamp Divin u l-gustizzja umana ma tirrikjedix dan il-livell għal gudizzju tagħha. Il-livell mixtieq fil-kamp penali għal kundanna ta' persuna huwa dak ta' mingħajr dubbju dettagħ mir-raguni li huwa anqas mic-certezza però aktar mil-livell tal-probabli. F'dan il-kuntest però l-Qorti jidhrilha illi għandha tagħmel xi osservazzjonijiet.

Ikkunsidrat:

Il-grad ta' prova "mingħajr dubbju dettagħ mir-raguni" huwa grad tekniku u legali uzat fil-kamp penali biss. Dan il-grad ta' prova muhiex uzat universalment bhalma hija uzata perezempju l-possibbli, il-probabli u c-certezza. Il-pubbliku u persuni ta' temperament ordinarji ma ma juzawx dan il-kriterju ta' mingħajr dubbju dettagħ mir-raguni fl-argumenti, diskussjonijiet jew informazzjoni illi wieħed jghaddi lill-iehor, izda huwa grad uzat esklusivament fil-kamp legali limitat ukoll ghall-kamp penali. Kulhadd jitkellem u jikkomunika fil-lingwagg illi jaf u li jifhem hu. U l-istess jingħad għat-tobba illi huma estranei għal dan il-kuncett ta' mingħajr dubbju dettagħ mir-raguni. Din il-Qorti osservat illi fir-relazzjonijiet tagħhom it-tobba qatt ma jghidu definittivament kaz jekk huwiex abjad jew iswed izda joqghodu jduru u fl-isfumaturi tal-griz bi kliem bhal "probabli hafna," "wisq proabbi," u bhal dan il-kaz "... b'mod qawwi l-probabiltà li seħħet ..." Għalhekk meta tabib, espert mediku jew psikologa juza dan il-kliem ikun irid ifisser grad aktar oħla mis-semplici probabli u jkun qed jiddeskrivi fi kliem illi jaf hu l-grad aktar oħla ta' mingħajr dubbju dettagħ mir-raguni. Dan huwa bizzejjed sabiex l-ewwel Qorti tistrieh fuq dik ir-relazzjoni u tat il-verzjoni ta' *Omissis* l-attenzjoni illi jistħoqilha u waslet ghall-konkluzjoni ta' htija għall-appellant, konkluzjoni illi kienet perfettament ragġungibbli meħud in konsiderazzjoni l-provi u c-cirkostanzi kollha ta' dan il-kaz. Fil-fatt kollox jiddependi mill-assiem tal-provi u minn evalwazzjoni tal-fatti illi għamel il-gudikant u jekk il-konkluzjoni li jkun wasal għaliha l-gudikant tkun perfettament ragġungibbli bl-użu tal-logika u l-buon sens u ibbazata fuq il-fatti, ma jesplitax lil din il-Qorti illi tissostitwiha b'ohra anke jekk mhux necessarjament tkun l-unika konkluzjoni possibbli (ara Il-Pulizija versus Brian Caruana, 23 ta' Mejju 2002).

Għalhekk, għal dak illi jirrigwarda l-meritu din il-Qorti tasal ghall-konkluzjoni illi l-ewwel Qorti fuq il-provi illi kellha quddiemha setgħet legalment u ragjonevolment tasal ghall-konkluzjoni illi waslet għaliha. Għalhekk mhux il-kaz illi din id-diskrezzjoni tal-ewwel Qorti tigi disturbata.

Ikkunsidrat:

Kopja Informali ta' Sentenza

Ghal dak illi jirrigwarda l-piena l-principju regolatur hu li mhux normali illi tigi disturbata d-diskrezzjoni tal-ewwel Qorti jekk il-piena inflitta tkun tidhol fil-parametri tal-ligi u ma jkun hemm xejn x'jindika illi kellha tkun anqas minn dak moghtija (ara "Repubblika versus David Vella", 14 ta' Gunju 1999, "Repubblika versus Eleno sive Lino Bezzina", 24 ta' April 2003). L-ewwel Qorti hadet il-kunsiderazzjonijiet kollha illi kellha tiehu u cioé l-gravità tar-reat, l-età zghira tal-minuri, il-parentela li kien hemm bejn il-minuri u l-appellant u ikkunsidrat ukoll il-fatt illi l-appellant għandu fedina penali nadifa u l-fatt li l-abbuż sehh f'incident wieħed u deherilha illi f'dan il-kaz, f'dawn ic-cirkostanzi kellha timponi piena karcerarja effettiva. Din il-Qorti ma ssib xejn x'ticcensura f'dawn l-argumenti tal-ewwel Qorti u ma hemm xejn x'jindika illi l-piena għandha tkun inqas minn dak stabbilit mill-ewwel Qorti. Għalhekk hawn ukoll din il-Qorti ma jidhrilhiex illi għandha tiddistuba d-diskrezzjoni tal-ewwel Qorti.

Għal dawn il-motivi l-Qorti taqta' u tiddeciedi illi tichad l-appell u tikkonferma s-sentenza appellata flimkien mal-ordni tal-protezzjoni u mizuri u sanzjonijiet ohra meħuda mill-ewwel Qorti.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----